

inquirere cœlestia arcana, qui terrestria ne pusillum quidem novi. Sin autem Deus ultro revelet, tanta ipsi gratias corde grato. Certus nil revelaturum, nisi quod ad sui gloriam & hominum usum fructum spectaverit. Hactenus Authorum laudatorum de Astrologia, & Astrologis prædictionibus iudicia, quæ præ cæteris multis præcipue ad institutum nostrum facientia, & à tantis viris pronuntiata, in medium huc adducere opera precium duxi.

Inveniuntur tamen haud pauci, qui Astrologiam iudicariam non parvi facere videntur. Inter eos est Andreas Argolus Mathesios in Academia Patavina Professor vir admodum eruditus, qui in Pandolfo suo Sphærico prædictiones Astrologicas commendat, & diversos ejusmodi prædictionum eventus enarrat, in Præfatione inquit: Admirabilis omnibus est, Humanum Intellectum Astronomicæ scientiæ auxilio, non tantum Astrorum loca præcise indagare, Eclipsesque Solis, & Luna prædicere, & alia ad scientiam spectantia, ad quælibet annorum millena, verum etiam ausum esse legere in libris Dei Opt. Max. & futura prædicere. Quamvis enim certò aliquid scire Mortalibus futurum haud contingat, cum ea, quæ nobis conjecturæ sunt certa, & notissima, Dei arbitrio ignota fiant, & incerta, quæ secundis tamen causis ipse tradidit moderanda, Intellectum Humanum noscere patitur, & scire, dum modo sibi clavus cuncta mutandi pro arbitrio non discutiatur, quod Ecclesiastici Authores fatentur. Astrologice igitur prædictiones magno loco habenda sunt; cum iuxta eas multa supra vires nostræ mortalitatis, multa præ rationem evidentem, plurimæque præter Ordinem, & humane conditionis institutum noscere videamus: Rustici ex diuturnis observationibus, atque prognosticis ex Sole, Luna, & Stellis crastino futuræ pluvias, serenitatem vel ventos, & à quâ parte flantes prædicunt; anni fertilitatem, aut annonam: cur mirum, si Astrologus ex scientiâ prædicere majora poterit in corpore humano, reservato semper omnimodo Dei Optimi beneplacito, nec subiiciendo animam rationalem Astris, ut ipsi nobiliorum?

Iulius Cæsar Astrorum scientiam calluit, & in præliis noctem ferè totam consumebat cum Sotigene Mathematico, ut Solis cursum, & annum corrigeret. Huic prædictum fuerat à Spurina Astrologo genus, & dies mortis, quodque caveret sibi Idibus Martiis. Cum vero advenisset dies, & Cæsar pergeret in Senatum, fortunâ viso Spurina, sic eum alloquutus est; Spurina Idus advenere; Cui ille; Advenere quidem, sed non pertrantere, pauloque post in Senatu vulneribus confossus exstinctus est.

Quæ contingerit Aschylo Philosopho, vulgatum est, qui cum ex Astris se ictu periturum agnosceret, tempore appropinquante, ut periculum effugeret, sub dio extrâ civitatem degebat. Die tandem merus, capiti ejus nudato, dealbicanti ob calvitium, aquila iniecit resudinem, ut rumperet, & miserè extinctus est.

Traffubulus Mathematicus, postquam Tiberio imperium prædixisset, percontatus à Tiberio, si suam genefin haberet, eam conspiceret. Ille postius siderum & spatia dimetiens pavescere incepit, magisque trepidus dixit, se apud ultimum vitam exare (deceverat enim Tiberius ex Turri in Rhodo, in cuius summitatem cum adduxerat, præcipitare) quem misertus Tiberius semianimem amplectens exhalavit, liberavitque à metu.

Augusti natiuitas incidit in diem, quo in Curia agebatur de conjuratione Catiline. Publius Nigidius visâ natali horâ dixit Octavio Patri, natum esse Dominum terrarum Orbis. Cum vero Apollonia esset, edita Genefi à Theogene Mathematico, fertur continuo exiisse, atque adorasse, quod tanta fuit Augusti fiducia, ut suum postea vulgaverit Thema, & nummum argenteum nota gr. 2. Capricorni ediderit, qui erat in Genefi Ascendens.

Agrippina sciscitanti à Chaldeo quodam de fortunâ Neronis filii, fuit responsum, Neronem imperaturum, verum Matrem occisurum; at illa, occidat, dum imperet; que singula evenere.

Tiberius multos interfici iussit, explorato die & horâ, quâ nati essent, animadversâ eorum fortunâ & moribus: Dixit Galba, (cujus genituram cum Traffubulo examinaverat, & qui Principatum postea obtinuit) Tu quoque Principatum aliquando degustabis; ei peperit, quod in senectute, & multo post suam mortem esse regnaturus; & quod erat fatale, ut Tiberius afeberat.

Vespasianus Astronomia peritissimus ita certus fuit de sui Genitura, ut post multas conjurationes ausus fuerit dicere, vel filios sibi successuros in Imperium, ut neminem. Cumque Domitianus filius apud ipsum conaret, & fungo tanquam vene-

natos vitaret, irrifit illum Pater, dicens à ferro esse cavendum.

Astrologos etiam irrifit Vitellius affirmantes, futurum Imperatorem, existimans nunquam se tanti fore. Cum autem Imperium assumpsisset, Astrologos à Româ expulsi edito, ut intrâ certum diem ex Italiâ descenderent. Astrologi à contrâ de nocte in Tabulis diem perscribunt, intrâ quem Imperator excessurus esset, ut accidit.

Sulla Mathematicus appropinquantem mortem prædixit Caligulæ, quemadmodum vivente Trajano Ælius ad diem Adriæ Imperium, deinde mortem.

Viso Themate Geniture Domitiani, Ascletrion diem & horam violenti exitus prædixit, quo commotus Imperator accersitum Astrologum interrogavit, quisnam sui futurus esset exitus? respondit, brevi futurum ut à canibus laceraretur. Imperator, ut irritum redderet Astrologi prædictionem, iussit statim occidi, cremari, & cautè sepeliri: quo peracto, depresso latro, & tempestate adveniente excavatum seminum corpus à canibus dilacerari visum est; quod & cananti cum Latinus Motus inter diei fabulas ceteris ætuliisset, maxime commotus est. Cum vero inter agendum, die ei prædicto, tunc verucum in fronte scalpendo fregisset, fluxissetque ex eo attritu parum sanguinis; Vinam dixit hactenus; postmodum horas requirenti septima pro sexta, quam timerat, nuntiata est. Latro ad eam vocem ad corporis curam se convertit. Tunc cum cubiculo Præfectus diceret, adesse quandam, qui nescio quid magni afferret, neque differendum, summotis omnibus se in cubiculum recepit, ubi à Stephano, Parthenio, aliisque conjuratis trucidatus occubuit anno ætatis 45. Imperii 15. Sueton. Prædictum quædam esset interfecit, cum tuberos ei essent oblatis, iussit servari in crastinum, adjectique si illis uti liceret, & conversus ad eos, qui proximè steterant, futurum, inquit, erit cras, ut Luna cruentetur in Aquario, existetque facinus, de quo homines omnibus terris loquantur.

Leo, seu Leontius Atheniensis videns ex Astris, filiam maximam futuram fortune, legavit ei centum florenos, reliqua alii filiis. Conquerenti filia respondit; ei satis futurum conubium: Facta est conjux Theodosii Valentiniiani, quæ baptizata dicta est Eudoxia.

Picus Mirandulanus, cum ei prædictum esset à Luca Bellantio, mortem imminere anno 33. ætatis suæ, irâ commotus librum scripsit contra Astrologos: ipse vero eodem anno interiit.

Astrologus prædixit Duci Mediolani Galeatio Maria Vicecomiti, periturum ex vulnere inflicto à fello: Dux interrogavit Astrologum, quâ ipse esset morte obiturus: At ille, se in publico ex trabes cadente periturum ajebat. In istis tunc sacris Princeps Astrologum decollari, cumque traditus Carnifici duceretur ad patibulum, cecidit turris sub portâ magnâ ante Ecclesiam Cathedralen, quæ Astrologum, Carnificem, aliosque plurimos interemit. Dux vero ætante populo in Ecclesia die S. Stephani à Lampugnano, & duobus aliis confossus vulneribus interiit. Cardanus.

Braccius à Montonio Dux strenuus, audiat morte sortie submersi in Piscariâ flumine, dixit, hanc fortunam ab Astrologis didicisse; verum & ipsum paulo post eandem passurum. Cum ergo Aquilam in Aprutio expugnaret, à Sfortiano milite in prælio gladio occubuit, quinto post sortie mortem mense. Iovius. Sic utrique ab Astrologo exitus fuit prædictus, licet non idem fuerit.

Petrus Leonius Medicus Spoletanus, cum sibi mortem imminere ex aquis prædixisset Astrologus, omnes aquarum collicies, rivus, flumina, mare evitabat. Sed præcû à Florentia in villâ Caregio in puteo submersus inventus est.

In Annalibus Florentinis continetur, Archiepiscopum Pisani interrogasse Astrologum, ut sui exitus fortunam prædiceret, accepissetque responsum, adesse suspensii periculum haud parvum, prorsus inverisimile viro Nobilissimo, atque tantâ dignitate cumlato: Et nihilominus res pronuntiatur exitum sortita est. In seditione enim à factiosis repentino furore, in Pontificatu Sixti Quarti suspensio ex Palatinis adibus mortuus est.

Paulus Tertius (cui Pontificatus fuerat prædictus à Paride Cerosario Mantuano) Astrologie peritus scribit Aloysio filio ut anni 1547. Septimam diem Septembris caveret sibi insulam. Potuit pater prævidere periculum, verum filius non evitavit. Nam colloqui prætextu Landus, Angesciola, & Scotus in arce suâ cum interfecerunt eam diem, atque perpendenda diu suspensum populo dilacerandum exposuerunt.

Mulcaffes Tuneti Rex, Astrologus eximius prædixit anno 1544. se brevi regno abiciendum, sibi que omnimodam cladem imminere.

imminere: Eventus prædictioni respondit; A filio Amida regno ejectus & excrucatus est.

Dæmones oraculorum nomine futura olim prædicabant, ope quippe primariâ Astrologiæ, aliarumque veterarum artium, apud quos exactissima est cognitio, cum in ipsis dona naturalia remanserint intacta, nec admixti materia (ut Intellectus Humanus) intimiora scrutentur: Ex conjectura verum deinde plura afferbant, cum verum peridos calerent ab orbe condito, gaudentes præterea exili responso, ambiguo, amphiboliis, ængmatibus, perplexisque verbis in rebus admodum contingentibus; quæ si responsis congruerent, laudaretur Oraculum; Sin minus nec pro voto Consulitoris, in ignaviam & stuporem interroganti redigeretur, aliquid similitudinis admodum extrinseci, & callide proferendo. Vtebantur etiam prædictis temporibus Prophetarum vaticiniis, præcipue Esaiæ & Danielis, quæ de Alexandro, & de Monarchiâ transferendâ ex Assyriâ ad Medos, & Persas; omnia tamen conserta ængmatibus, & delusionibus.

Cicero consilio Delphico Oraculo, an ejus Imperium esset duraturum, responsum obtinuit, duraturum quousque cum acciperet Malus. Imperium perpetuum intellexit, nesciens, periculum Cyrum significare voluisse ortum ex duabus gentibus, ex matre Mundane, Macedonum Regis filiâ, & Cambyse patre Persæ. Herodot. lib. 1.

Philippus Macedonice Rex consuluit Oraculum Delphicum, quid evitandum sibi esset, ut ad senectutem perveniret, Pythia quadrigas vitare iussit; neque locum in Bæotiâ Quadrigam nominatum adire voluit. Tandem à Pausaniâ qui Quadrigam in capulo gladii habebat, occisus est. Cicero de fato, Plutarchus in Alexandro.

Cambyse prædicto Regi Persarum prædictum erat, discessurum è vitâ in Etæbanis. Patabat Rex, Etæbanam Mediæ, quam evitare curabat. At cum in Syriâ egeret, & quidam in femore ipsum vulnerasset, dolore territus interrogavit, quod nomen vicina urbs haberet; P cognovit, & Etæbanam, errorum cognoscens desperabundus obiit. Herodotus lib. 3.

Epaminondas strenuus Thebanorum Dux ex Delphico Oraculo acceperat, cavendum sibi esse Pelagum: Fuit illi cautio, ut neque navibus oneratis, neque irruentibus, ut aliis vehementis interiit. Diodorus.

Hamilcar Carthaginensis obsidenti in Siciliâ Syracusas contra Agathoclem, prædixit Aruspex, postredie conaturum Syracusis. Dum ipse Syracusis se potiturum sperat, eruptione civium caput Syracusis invitus cenavit, & divi cruciatu tormentis interiit. Diodorus.

Daphnidus Sophista ironice consuluit Oraculum Delphicum, an Equum invenire posset, quo optimè vebetur; Responsum accepit, posse Equum invenire, sed ut eo periret. Cum ergo ad Attalum venisset, quem graviter offenderat, deprehensus de saxo, cui nomen erat Equus, præcipitatus est. Cicero de fato.

Nero acceperat à Mathematicis, sibi mutationem status imminere: In hoc concordis dissentiebant, quamam fortuna eum dejectum Imperio exciperet. Delphicum Oraculum experiri statuit, quod respondit, caveret annum 73. Hoc cum audisset, eix triginta annorum egressus, & nil metuens, atque securus, ante tempus ab Apolline pronuntiatur se mori non posse, insolentia, & erroribus ita intumuit, ut ab omnibus desitutus ad turpissimam suis manibus mortem compulsus sit. Dæmonis Oraculum non veridicum supra illa nocte sed exeerandum, quod solummodo hoc veritatis retinuit, quod Galba succedens erat annorum 73.

Machabæus Scotorum Rex monitus ab Aruspicibus, ut Magdusum timeret. Fatidica mulier eidem prædixit, illum non moriturum ex orto ex muliere, nec prius quam nemus Birnem translatum esset ad arcem Donnusianam satis diuturnum. Creditis invictum se, ac ab insidiis satis tatum. Cum vero excisâ sylva Birnem, militum quilibet ramum secum tulisset, & arcem Donnusiana cincta esset, Machabæus à Magduso non nato, sed exciso ex matris utero interfecit est. Cardanus de variet. lib. 16. cap. 93.

Sigheunius Suecicæ Rex ab Oraculo didicisset responsum, fatali necessitate imminere sibi mortem ex auro, nec ferro, chalybe, ceterisque metallis violari posse, & interfici. Huic erat filia Gro pulcherrima, quæ sita Scioldo Danorum Rege pro ejus filio Gramo, quam Sigheunius sponsoverat Summi fratri Regis Finnonum. Putans Gramus, à Sigheunio se contemptum, sponte volentem secum abduxit Gro in Daniam. Sigheunius armis vindictæ bello Danos profregit. Gramus clavam gestans, quam auro super infuso graviores reddiderat, audacis Sigheunium sibi occurrentem, & socerum occidit.

Fridericus Secundus monitus ab Ariolo, qui Spiritum Fa- miliarem sibi adesse jactabat, moriturum in Agro Florentino. In extremâ profectioe ex Thufciâ in Apuliam citavit Terram Florentinam. Cum egrotaret in arce quadam Apulie præp Nuceriam, vocatâ Florentinum, reminiscens factæ prædictionis, intellexit sibi ultimum vitam adesse. Colenat. in Regno Neapol.

Ezelinus Romanus Tyrannus à matre Adelheida magicâ arte Ezechiel. imbutâ, quæ singula tam marito, quam filiis eventura prædixit, monitus est, ut Cassanum Castrum fatale omni studio evitaret. Post 70. ætatis annum, dum summis viribus Mediolanum petiit, à Longobardis circumventus est. Fluminis transierat pontem, illic videns se in extremo periculo, loci nomen sciscitatus est. Vbi Cassanum audivit, in oppositum se flumen iniecit. Heu fatum inevitabile! heu materna præsigna! heu arcannum Cassanum! vociferans. At milites innumerabiles, qui utramque ripam occupaverant, eum miserè opprimerunt. Petrarca.

Cyrus supra nominatus ad Istrum profectus contra Massagetas, & Esfendonas consuluit in Lesbos Orphet caput, Oraculis eo tempore clarum, de belli eventu, responsum accepit; Similem eventum habebis, ut ego. Cyrus à Tomiri Regina interfecit, capiteque truncatus, sicut à Thraciâ Menadibus Orpheus. Philostratus.

Lajus succedens Amphioni in Thebanorum Regno, sumptâ uxore locatâ filiâ Creontis, consuluit oraculum, an filios esset habiturus, responsum accepit, non conducere sibi prolem; nam filius erat Patrem occisurus. Natum filium trajecit ferro pedibus exponi jubet, unde Oedipus cognominatus est. Domestici puerum non exposuerunt, sed eundem tradidere mulieri. Cum vir factus apud Ithocidem simul cum Lajo transferet, Lajusque illi, ut de viâ cederet, superbius mandasset, Oedipus irâ commotus Lajum interfecit, patrem esse nesciens. Diodor. lib. 4. c. 16.

Memorabilis porro locus de hîc prædictionibus Astrologicis doctissimi viri Petri Gassendi in Vitâ Peirescii lib. 2. pag. 76. & 77. legitur, cum dicti Viri iudicio, quod hic paucis adscribam. In præloquio hujus operis pag. 123. mentio facta est Hieronymi Ollerii Beneficiarii Barenonensis, qui ediderat prognosticon in annum 1610. & prædixerat mortem Henrici V. Gallicæ Regis, qui eodem anno à scario Parisiis interceptus est. Valentia autem illud mense Novembri anno 1609. erat impressum, & Peirescio sequentis anni exordio allatum, transmissumque Regi, qui illud contemplerat. Sed quia, dicto loco inquit Gassendus, postea eventus comprobavit, ipseque Ollerius aliud postea edens in sequentem annum, est mirè propterea gloriatus, idcirco taceri non potest, quod saltem dubium faciat, ex ipsius Astris, an potius aliunde rem eventuram coniecit. Nam de Astrologia quidem vanitate non est quod hic loci quidquam memorem, & maxime cum evulgata ante tres annos Themata, nisi post annos præterea quatuor, nihil ominarentur instansum. Non etiam sum, qui subdabitem, habuisse Patem cum pravo Genio, qui id præsignerit, revelarique commercium. Dico solum, potuisse ipsum aliquâ ratione fuisse conscium machinationis illius, quâ insandum adeo parricidium commissum est. Ea cerè neque in Hispaniâ, neque in Italiâ celari plane potuerat. Nam etiam Regii Oratores, ac nominatim Vinctius agens ille virorum optimus, Ioannes Bochartus Campinus, Regem jam illius præmonuerant. Comprobatur aliunde est, Astassienfes nautas, quotquot ex Hispaniâ ante duos menses adventarant, retulisse, rumorem fuisse in Hispaniâ disseminatum, quod Rex Francorum nunc occisus, nunc occidendus gladio foret. Narravit etiam Peirescius, scripsitque ad Malberbium, quod in hunc locum inseri possit. Memorabat nempe die Sabathi, transisse Aquis Sextius illustrissimum Venetum ex Priulorum familiâ, qui fuerat Orator Parisiis, & ætium pergebat Orator Madritum. Cum invisset autem Varium aliunde sibi cognitum, enarrasse sibi inter cetera, se Mediolano iter facientem salutasse illic Comitem Fontanum, & cum Regiarum Copiarum vim inter colloquendum exaggerasset, tum excepisse Comitem, nihil sibi ex iis metendum, quod unius hominis mors eam esset brevi eversura.

Artes igitur, sive discipline duæ, quas tunc Universi totius Creati aspectus oculorum humanorum quotidianus, tum ipsâ necessitas humana peperit, describendis, & declarandis cunctis illis Machine Mundanæ Corporibus admirandis occupantur. Partes sunt Cosinographiæ nobilissimæ illius discipline, quæ circa totam Molem Creatam phia. versatur, & vel generaliter agit de Sphæra seu Globo totius Mundi cuncta Corpora Creatâ complectentis, coque vel Reali, cuius proprietates declarat, vel Representatio, quo Imaginem Universi ob oculos ponit; Vel Specialiter